

**Implementatie advies
voor de module (e)**

Weet wat je kan

In gesprek over LVB

 trajectum

TRANSFORE

 KFZ
kwaliteit
forensische
zorg

Inhoudsopgave

Visie en inbedding zorgproces	3
Implementatieplan	4
Randvoorwaarden	6
Kennisdelen	8
BIJLAGE 1 - Overzicht materialen (e)WWJK.....	9
BIJLAGE 2 - Factsheet implementatie (e)-WWJK	11
BIJLAGE 3 - Implementatiemonitor	12
BIJLAGE 4 - Scholing Weet wat je kan (WWJK)	16
BIJLAGE 5 - Onderlinge procesevaluatie door trainers	19
BIJLAGE 6 - Evaluatie door de cliënt	21

Visie en inbeddig in zorgproces

Om WWJK succesvol te implementeren is het belangrijk dat het ingebed is in het zorgaanbod zodat het duidelijk is voor welke cliënten en op welke momenten in het zorgproces WWJK aangeboden kan worden. Denk daarbij aan het opnemen in zorgprogramma's, zorgpaden of een modulair beschreven zorgaanbod. De (regie) behandelaar hanteert de daarbij voor WWJK beschreven indicatiecriteria, de contra-indicaties en de voorwaarden.

Voor de online WWJK module (e-WWJK) geldt daarnaast dat het belangrijk is dat de organisatie een duidelijke visie heeft op e-health, dit intern actief uitdraagt en de operationalisering ervan faciliteert.

Implementatieplan

Een eenvoudig implementatieplan volstaat want WWJK is een laagdrempelige interventie die snel kan worden ingevoegd in een bestaand behandel- of begeleidingsaanbod. Het implementatieplan bestaat uit de volgende activiteiten:

- **Informereren:** potentiële gebruikers worden op de hoogte gebracht van het bestaan van de interventie via folder- en ander PR materiaal (posters, filmfragmenten). Geïnteresseerden kunnen aan de hand van een factsheet bepalen of de interventie passend is voor hun instelling (zie bijlage 2).
- **Organiseren:** het management wijst een coördinator aan, en organiseert samen met deze persoon de mogelijkheid voor potentiële trainers om een externe workshop te volgen. Het management maakt een kostenraming voor de eigen instelling, en faciliteert de uitvoering (tijd, ruimtes en materialen). Mogelijke organisatorische belemmeringen worden in kaart gebracht en aangepakt.
- **Motiveren en draagvlak creëren:** groepen medewerkers worden tijdens een informatiebijeenkomst geïnformeerd. Aan deze informatieronde nemen niet alleen potentiële trainers deel maar het hele team van hulpverleners rondom de potentiële cliënten. Met name regiebehandelaren mogen niet ontbreken.
- **Educatie:** aspirant-trainers bereiden zich voor met behulp van de trainershandleiding, de instructiefilm en de externe workshop (zie bijlage 4).
- **Uitvoeren:** de trainer voert het programma uit volgens de trainershandleiding. Op het eind verzamelt hij de evaluaties van de cliënt(en) en naasten en geeft de feedback door aan de coördinator.
- **Monitoren en borgen:** de coördinator draagt zorg voor de kwaliteitsbewaking met behulp van de implementatiemonitor (bijlage 3). Ook waarborgt hij de continuïteit door de trainerspool op sterkte te houden en de vervolgscholing intern te organiseren.

Een belangrijk aspect van WWJK is de overdraagbaarheid van de methode. Ervaren trainers die tevens beschikken over didactische vaardigheden worden in staat geacht nieuwe trainers te scholen met behulp van de instructiefilm en het workshopprogramma. De coördinator is verantwoordelijk voor de organisatie van deze scholing. Aldus kan een organisatie de interventie zelf verder uitrollen.

Dit aspect zou gevolgen kunnen hebben voor de zogenaamde 'programma-integriteit': de garantie dat het programma wordt uitgevoerd zoals opgezet. WWJK kent geen licentierechten of registratieplicht en de materialen zijn vrij te verkrijgen, waardoor het niet mogelijk is om de uitvoering van alle gebruikers centraal te monitoren. Hier ligt een taak voor de coördinator, die daarbij de volgende hulpmiddelen kan gebruiken:

- Een enquête voor procesevaluatie onder de trainers (bijlage 5).
- Evaluatieformulieren die cliënten standaard invullen aan het eind van iedere sessie (bijlage 6).
- De implementatiemonitor (bijlage 3).

Naar verwachting zal onbevoegd gebruik niet tot schade bij de cliënt leiden, op voorwaarde dat de enige contra-indicatie in acht wordt genomen: ernstige depressiviteit. Onoordeelkundig gebruik kan wel afbreuk doen aan de kwaliteit en de effectiviteit.

Randvoorwaarden

De volgende randvoorwaarden moeten worden gecreëerd:

Beschikbaarheid materialen

De WWJK materialen moeten beschikbaar zijn voor trainers, cliënten en naasten. In ieder geval digitaal en waar nodig geprint. In bijlage 1 is beschreven om welke materialen het gaat en waar ze te verkrijgen zijn.

Optioneel: om e-WWJK te kunnen gebruiken is een abonnement nodig op een van de e-health platforms die e-WWJK als online interventie aanbiedt (Minddistrict, Karify en Jouw Omgeving) en geschikte apparatuur.

Scholing

Het toepassen van de module Weet wat je kan WWJK vereist een opleidingsniveau van HBO of hoger en bekendheid met de doelgroep mensen met een LVB. Een kortdurend scholingstraject is noodzakelijk. Dat kan grotendeels door middel van zelfstudie worden vormgegeven met behulp van de diverse WWJK materialen.

Het volgen van een eenmalige workshop wordt aanbevolen, maar is niet verplicht. Van deelnemers aan een workshop wordt verwacht dat zij zich door zelfstudie de theorie hebben eigen gemaakt. Het workshopprogramma is gericht op het ervaren van de impact van psycho-educatie, het oefenen van vaardigheden en de combinatie van de papieren en e-versie van de module.

De workshop kan worden aangevraagd bij Trajectum of Transfore.

Er moeten intern voldoende trainers geschoold zijn om de WWJK module te kunnen aanbieden.

Voor meer informatie over scholing zie bijlage 4.

Randvoorwaarden blended behandelen (combinatie van online e-WWJK en face-to-face)

Voor blended behandelen gelden aanvullende randvoorwaarden. Hierbij moet een trainer zorgen voor werkende hardware en software.

Dit houdt in dat de trainer over een computer moet beschikken, een abonnement moet hebben op een van de e-health platforms en inloggegevens heeft om de module op te kunnen starten.

Voor een cliënt en naasten geldt dit punt in mindere mate. Een cliënt hoeft niet per definitie zelf thuis de module te doorlopen en kan dus ook gebruik maken van de hardware en software van de trainer. Als de cliënt wel zelfstandig (of met hulp van naasten) thuis met de module gaat werken geldt dat deze ook werkende hardware en software nodig heeft en moet kunnen inloggen in de module. Houdt er hierbij rekening mee dat het wachtwoord op sommige platforms ingewikkeld kan zijn voor cliënten met lvb en zorg waar nodig voor hulp bij het inloggen.

Benodigde vaardigheden

Blended behandelen is niet ingewikkeld maar vereist wel wat voorbereiding en vaardigheden van trainers. Dit gaat allereerst om basis digivaardigheden zoals het kunnen omgaan met een computer. Daarnaast moet de trainer het betreffende platform kennen en weten hoe het te gebruiken. Denk daarbij aan het inloggen, cliënt en naasten een account geven, de module en sessies klaarzetten en de communicatietools gebruiken. Ook is het belangrijk dat de trainer ervaring heeft met online feedback geven. Hier wordt in de scholing van WWJK aandacht aan besteed.

Kennisdelen

WWJK is een module die flexibel gebruikt kan worden om goed aan te sluiten bij de cliënt. Dit vraagt van de trainer om continu af te stemmen en te kijken wat past. Het is aan te bevelen om intercollegiale uitwisseling rond WWJK actief te organiseren, bijvoorbeeld middels intervisie, zodat ervaringen uitgewisseld kunnen worden en kennis kan worden gedeeld. Medewerkers die de meerwaarde van WWJK voor cliënten en naasten zien zullen enthousiast en gemotiveerd zijn om WWJK te blijven gebruiken.

BIJLAGE 1 – Overzicht materialen (e)WWJK

Overzicht van de materialen van de module (e)WWJK

Onderdeel	Wat is het?	Wanneer kun je het gebruiken?	Waar kan ik het vinden?
Implementatie-advies			
Implementatie-checklist	Hulpmiddel voor organisaties die (e) WWJK (willen) inzetten, checklist waarop kan worden afgevinkt hoever de implementatie gevorderd is en welke vervolgstappen nog nodig zijn	Als je als organisatie (e) WWJK wilt gaan gebruiken of wilt toetsen hoe goed de module is geïmplementeerd	Kosteloos te downloaden vanaf de websites van Trajectum, Transfore en het KFZ.
Factsheet implementatie	Verkort overzicht van o.a. de inhoud, tijdsinvestering en scholing van de module	Snel overzicht van belangrijkste onderdelen van de module	Kosteloos te downloaden vanaf de websites van Trajectum, Transfore en het KFZ.
Achtergrondinformatie (e)WWJK			
Handboek	Een document waarin de interventie wordt beschreven, alsook de theoretische onderbouwing en bevindingen uit wetenschappelijk onderzoek	Bij verdieping, als naslagwerk of om je in te lezen als je als (nieuwe) organisatie deze module wilt inzetten	Kosteloos te downloaden vanaf de websites van Trajectum, Transfore en het KFZ.
Scholing en voorbereiding vóór de training			
Train-de-trainer programma	Op maat te maken programma voor medewerkers die binnen hun organisatie anderen gaan trainen in de (blended) module. Bestaat uit de workshop en instructiefilm van de scholing.	Dit programma is bedoeld voor instellingen die zelf de scholing voor WWJK willen gaan verzorgen.	Op te vragen via websites van Trajectum en Transfore
Scholing	Een instructiefilm en een workshop-programma waarmee medewerkers getraind worden om cliënten te behandelen met de (blended) module (niet verplicht)	Scholing is niet verplicht, maar wordt wel aan te raden. Onder andere afhankelijk van opleidingsniveau medewerkers	Zie de websites van Trajectum en Transfore voor het volgen van de workshop. De instructiefilm en de trainershandleiding zijn kosteloos te downloaden vanaf de websites van Trajectum, Transfore en het KFZ.
Trainershandleiding	Handleiding waarin de trainer per sessie kan lezen wat zijn taak is, waar valkuilen liggen en hoe hij die kan omzeilen	Als je geen scholing hebt gevolgd of ter opfrissing en ter voorbereiding op het afnemen van de module	Kosteloos te downloaden vanaf de websites van Trajectum, Transfore en het KFZ.
Werkboeken tijdens training (zie overzicht in tabel 2 hieronder)			
Werkboek voor cliënten, op papier en online	Werkboek voor cliënten waarin de thema's zijn uitgewerkt met behulp van korte, eenvoudige teksten en illustratieve illustraties. Het werkboek bestaat uit 9 hoofdstukken; een inleidend hoofdstuk, 7 thematische hoofdstukken en een samenvattend hoofdstuk. (In de online versie worden de hoofdstukken sessies genoemd)	De hoofdstukken 2,3,7 en 9 horen tot het verplichte minimum en moeten in die volgorde worden doorlopen. Het wordt aanbevolen om daarnaast nog minimaal 2 andere hoofdstukken aan te bieden.	De papieren versie is kosteloos te downloaden vanaf de websites van Trajectum, Transfore en het KFZ. Voor de online versie is een abonnement op een platform nodig ¹
Werkboek voor naasten, op papier en online	Verkorte versie van het werkboek voor cliënten, aangevuld met achtergrondinformatie specifiek voor de naasten. Dit werkboek bestaat uit drie hoofdstukken; een inleidend hoofdstuk, en vervolgens twee hoofdstukken waarin wordt uitgelegd wat LVB inhoudt en hoe je als naaste een persoon met LVB kunt helpen en ondersteunen	Om in gesprek te gaan met naasten over lvb	De papieren versie is kosteloos te downloaden vanaf de websites van Trajectum, Transfore en het KFZ. Voor de online versie is een abonnement op een platform nodig ¹

¹ WWJK wordt aangeboden op de platforms van Karify, Minddistrict en Jouw Omgeving

Aanvullende materialen			
Video's met uitleg over een LVB (zie tabel 2 voor overzicht)	19 filmfragmenten van 1 a 2 minuten, waarin een behandelaar (Jaro) in eenvoudige taal een aantal basisbegrippen uitlegt	In te zetten als onderdeel van de papieren werkboeken, in de online versie zijn de filmpjes ingebouwd	Video's zijn te vinden op YouTube en kosteloos te downloaden vanaf de websites van Trajectum, Transfore en het KFZ.
Kaarten met samenvattingen	16 kaarten waarop thematisch de inhoud van de module wordt samengevat in tekst en illustraties.	De kaarten kunnen worden gebruikt voor samenvatting of herhaling. Of om informatie te verschaffen aan naasten of professionals die indirect betrokken zijn.	Kosteloos te downloaden vanaf de websites van Trajectum, Transfore en het KFZ.
Optioneel			
Folders	Verschillende informatiefolders over de module voor cliënt, naasten, scholing en de forensische zorg	Als korte informatie over de module in benodigde situaties	Kosteloos te downloaden vanaf de websites van Trajectum, Transfore en het KFZ.
Certificaat	Certificaat voor goed doorlopen module voor cliënt	Als cliënt hier behoefte aan heeft	Kosteloos te downloaden vanaf de websites van Trajectum, Transfore en het KFZ.

BIJLAGE 2 - Factsheet implementatie (e)-WWJK

Factsheet	Module psycho-educatie LVB voor cliënten en hun naasten
Inzetbaarheid	Inzetbaar binnen alle sectoren, basiszorgprogramma
Doelgroep	Cliënten vanaf 18 jaar (soms ook vanaf 16 jaar) en naasten
Indicatie	De indicatie moet worden gesteld in een multidisciplinair overleg. Indicaties: <ul style="list-style-type: none"> - De cliënt heeft een LVB. - Hij gaat daar inadequaat mee om. - Er is sprake van gedragsproblematiek die nadelig wordt beïnvloed door de manier van omgaan met de LVB. Deelname kan ook zinvol zijn zonder de beide laatste indicaties.
Voorwaarden	Enig vermogen tot zelfreflectie en de bereidheid het gesprek aan te gaan. Lees- en schrijfvaardigheden zijn geen vereiste. Erkennen van de LVB is geen voorwaarde.
Contra-indicaties	Ernstige depressie, m.n. bij aanwezigheid van suïcidale gedachten. De algemene contra-indicaties voor training en therapie: crisis, psychose en ernstige vormen van verslaving.
Einddoelen	De cliënt functioneert op een manier die bevredigend en veilig is voor hemzelf, zijn naasten en de maatschappij, rekening houdend met zijn beperking en uitgaande van zijn mogelijkheden.
Timing	In alle fases mogelijk, begin of eind van behandeling of begeleiding zijn het meest voor de hand liggend. Herhaling kan zinvol zijn.
Materialen	<ul style="list-style-type: none"> - Papieren werkboeken voor cliënt en naasten - Online modules voor cliënt en naasten (e-health) - Samenvattende kaarten - Trainershandleiding - Handboek - Instructiefilm (e-learning) - Filmfragmenten voor cliënten (Jaro legt uit...). - Certificaat Alle materialen zijn, met uitzondering van de online module, kosteloos te downloaden.
Tijdspad en urenin-vestering bij individueel aanbod online of papier	Gemiddeld aantal bijeenkomsten: <ul style="list-style-type: none"> - Richtlijn individueel: 9 met cliënt, 3 met naasten - Tijdsduur: 30 à 45 minuten per keer - Voor- en nawerk 15 à 30 minuten - Gemiddelde looptijd van de module: 3 maanden
Tijdspad en urenin-vestering bij groepsaanbod online of papier	Gemiddeld aantal bijeenkomsten: flexibel <ul style="list-style-type: none"> - Richtlijn groep: 16 wekelijkse bijeenkomsten - Richtlijn naasten 1 à 2 bijeenkomsten per cliënt - Tijdsduur: 60 à 90 minuten - Voor- en nawerk 15 à 30 minuten - Gemiddelde looptijd van de module: 4 maanden NB: wanneer een cliënt een sessie mist moet deze worden ingehaald.
Trainerseisen	HBO of universitaire opleiding; ½ jaar werkervaring met de doelgroep
Scholing	Zelfstudie m.b.v. instructiefilm, deelname aan oefenworkshop Het scholingsprogramma is overdraagbaar.
Inbedding en financiering	Er zijn meerdere manieren om de module in te zetten: <ul style="list-style-type: none"> - behandelmodule via ZPM door behandelaar, (vak)therapeut of hbo-opgeleide trainer - onderdeel van woonbegeleiding/leefklimaat, door persoonlijk begeleider of hbo-opgeleide trainer - onderdeel van dagbesteding/vorming/scholing, door hbo-opgeleide trainer of docent

BIJLAGE 3 - Implementatiemonitor

1 = niet

2 = oriëntatie/plan van aanpak

3 = goed begonnen

4 = bijna in orde

5 = prima in orde

1 Criterium bekendheid/PR/Visie kartrekker	Score 1	Score 2	Score 3	Score 4	Score 5
A De module WWJK staat voor medewerkers beschreven in het zorgprogramma/zorgpad als basis (ja tenzij) of keuze aanbod (ja indien)	☐ Niet	☐	☐ Wordt aan gewerkt	☐	☐ Klaar
B De module WWJK staat beschreven bij het aanbod voor cliënten.	☐ Niet	☐	☐ Wordt aan gewerkt	☐	☐ Klaar
C De module WWJK staat beschreven bij het aanbod voor aanmelders en geïnteresseerden (waaronder naasten)	☐ Niet	☐	☐ Wordt aan gewerkt	☐	☐ Klaar
D Er is een programma coördinator (kartrekker) die lijnen uitzet, verloop monitort en zo nodig contact onderhoudt met de module-ontwikkelaars	☐ Niet	☐ Oriëntatie op profiel	☐ Wordt geworven	☐ Gestart, werkt zich in	☐ Actief
E De organisatie heeft een duidelijke visie op e-health, draagt dit uit en faciliteert de operationalisering ervan	☐ Niet	☐ Oriëntatie op profiel	☐ Wordt geworven	☐ Gestart, werkt zich in	☐ Actief

2 Criterium beschikbaarheid materialen	Score 1	Score 2	Score 3	Score 4	Score 5
A De materialen zijn te vinden op intranet/internet (werkboeken, handboek, handleiding, kaarten, certificaat)	☐ Niet	☐	☐ Wordt aan gewerkt	☐ Beschikbaar niet goed vindbaar	☐ Beschikbaar en goed vindbaar
B De filmfragmenten voor cliënten (Jaro) zijn te vinden	☐ Niet	☐	☐ Wordt aan gewerkt	☐ Beschikbaar niet goed vindbaar	☐ Beschikbaar en goed vindbaar
C Optioneel: de instelling heeft een abonnement bij een e-health platform met WWJK in het aanbod en heeft WWJK geselecteerd voor het online aanbod	☐ Niet	☐ Wordt bekeken op haalbaarheid	☐ Wordt aan gewerkt	☐ Geregeld maar nog niet goed bekend	☐ Geregeld en bekend
D Er zijn ruimtes en (optioneel) digitale apparaten beschikbaar	☐ Niet	☐ Inventarisatie	☐ Wordt aan gewerkt	☐ Moet per keer gezocht en geregeld worden	☐ Goede regeling (geen zoek)
E Optioneel: de instelling heeft een eigen folder en certificaat ontwikkeld en die zijn beschikbaar (NB: in lijn met auteursrecht WWJK)	☐ Niet	☐ Vraag of dit gewenst is	☐ Wordt aan gewerkt	☐ Eigen materialen zijn klaar nog niet goed vindbaar	☐ Eigen materialen zijn goed vindbaar

3 Criterium indicatie en verwijfs-routes	Score 1	Score 2	Score 3	Score 4	Score 5
A De (regie)behandelaren indiceren volgens de indicatiecriteria, de contra-indicaties en de voorwaarden	☐ De (regie)behandelaren indiceren niet	☐ 1-25% van de (regie)behandelaren indiceren op de juiste wijze	☐ 26-50% van de (regie)behandelaren indiceren op de juiste wijze	☐ 51-75% van de (regie)behandelaren indiceren op de juiste wijze	☐ 76-100% van de (regie)behandelaren indiceren op de juiste wijze
B De (regie)behandelaren hanteren de afwegingen voor een groeps- of individueel aanbod	☐ De (regie)behandelaren verwijzen standaard naar een groeps- of individueel aanbod	☐ 1-25% van de (regie)behandelaren hanteren de afwegingen voor een groeps- of individueel aanbod	☐ 26-50% van de (regie)behandelaren hanteren de afwegingen voor een groeps- of individueel aanbod	☐ 51-75% van de (regie)behandelaren hanteren de afwegingen voor een groeps- of individueel aanbod	☐ 76-100% van de (regie)behandelaren hanteren de afwegingen voor een groeps- of individueel aanbod
C De (regie)behandelaren maken een afweging bij de keuze voor een trainer (werkrelatie en deskundigheid)	☐ Niet, keuze trainer is standaard	☐ 1-25% van de (regie)behandelaren maken een afweging bij de keuze voor een trainer	☐ 26-50% van de (regie)behandelaren maken een afweging bij de keuze voor een trainer	☐ 51-75% van de (regie)behandelaren maken een afweging bij de keuze voor een trainer	☐ 76-100% van de (regie)behandelaren maken een afweging bij de keuze voor een trainer
D De (regie)behandelaren gebruiken de aanmeldingsroute	☐ De (regie)behandelaren gebruiken de aanmeldingsroute niet	☐ 1-25% van de (regie)behandelaren gebruiken de aanmeldingsroute	☐ 26-50% van de (regie)behandelaren gebruiken de aanmeldingsroute	☐ 51-75% van de (regie)behandelaren gebruiken de aanmeldingsroute	☐ 76-100% van de (regie)behandelaren gebruiken de aanmeldingsroute
E De cliënt krijgt informatie vooraf in een gesprek	☐ Niet, de cliënt krijgt alleen een mededeling	☐ 1-25% van de cliënten krijgt informatie vooraf in een gesprek	☐ 26-50% van de cliënten krijgt informatie vooraf in een gesprek	☐ 51-75% van de cliënten krijgt informatie vooraf in een gesprek	☐ 76-100% van de cliënten krijgt informatie vooraf in een gesprek
F Met de cliënt wordt het betrekken van naasten besproken	☐ Naasten worden niet betrokken	☐ Met 1-25% van de cliënten wordt het betrekken van naasten besproken	☐ Met 26-50% van de cliënten wordt het betrekken van naasten besproken	☐ Met 51-75% van de cliënten wordt het betrekken van naasten besproken	☐ Met 76-100% van de cliënten wordt het betrekken van naasten besproken

4 Criterium scholingsfaciliteiten	Score 1	Score 2	Score 3	Score 4	Score 5
A De trainerseisen en het scholingsaanbod en de criteria voor deelname zijn beschreven in het Leer Management Systeem	☐ Niet	☐	☐ Enigszins aangeduid	☐	☐ Helder beschreven
B Er zijn geschoolde train-de-trainers om presentaties en workshops te geven	☐ Geen	☐ 1 persoon is ingewerkt	☐ 2 personen zijn ingewerkt	☐ 2 personen hebben ervaring	☐ Meerdere personen met ervaring
C De train-de-trainers beschikken over scholingsprogramma's die zijn toegesneden op de eigen werksituatie (volgens programmarichtlijnen WWJK)	☐ Niet	☐ Vragen aan Trajectum/Transfore	☐ Werken aan eigen scholing	☐	☐ Instelling kan zelf scholen
D De instructiefilm is te bekijken via een youtubelink op intranet, of op usb/DVD	☐ Niet	☐	☐ Wordt aan gewerkt	☐	☐ Beschikbaar

5 Criterium geschoolde trainers/ medewerkers	Score 1	Score 2	Score 3	Score 4	Score 5
A Het is duidelijk hoeveel trainers van welke disciplines nodig zijn per locatie of team	☐ Niet	☐	☐ Wordt uitgezocht	☐	☐ Streeftallen duidelijk
B Er zijn voldoende trainers geschoold en ervaren in het gebruik van de papieren werkboeken	☐ Geen geschoolde trainers	☐ 1 a 2 geschoolde trainers	☐ 1 a 2 ervaren trainers	☐ Meerdere ervaren trainers	☐ Streefgetal is behaald
C Optioneel: de trainers zijn geschoold en ervaren in blended behandelen en in het gebruik van het platform	☐ Geen geschoolde trainers	☐ 1 a 2 geschoolde trainers	☐ 1 a 2 ervaren trainers	☐ Meerdere ervaren trainers	☐ Streefgetal is behaald
D De trainers hebben tijd en ruimte om WWJK op vraag uit te voeren	☐ Niet	☐ Soms wel soms geen aanbod mogelijk	☐ Ad hoc, lange wachttijd	☐ Binnen 6 weken aanbod	☐ Binnen 2 weken aanbod

6 Criterium uitvoering	Score 1	Score 2	Score 3	Score 4	Score 5
A De trainers voeren het WWJK programma uit binnen de voorgeschreven kaders met de gewenste bejegeningstijl	☐ Niet	☐	☐ Als beginnelingen	☐	☐ Goede ervaren uitvoering
B De trainers passen het programma (binnen kaders) aan aan de behoeftes van de cliënten	☐ Niet	☐	☐ Is zoeken hoe aan te passen	☐	☐ Goede aanpassing
C De trainers houden de cliënt (en naasten) gemotiveerd en betrokken	☐ Niet, cliënt haakt makkelijk af	☐	☐ Is zoeken naar motivering	☐	☐ Kunnen inspelen op motivatieprobleem
D De trainers organiseren het betrekken van naasten (of zij doen dit zelf, of zij schakelen andere medewerkers in)	☐ Niet	☐	☐ Ad hoc	☐	☐ Standaard
E De trainers organiseren de transfer naar de leefsituatie en belangrijke anderen	☐ Geen transfer	☐	☐ Ad hoc	☐	☐ Standaard
F Er wordt m.b.v. de samenvattende kaarten gerefereerd aan de lesstof ook buiten de training om (herhaling, samenvatting, verkort aanbod)	☐ Kaarten niet in gebruik	☐	☐ Ad hoc	☐	☐ Altijd waar relevant

7 Criterium monitoring, evaluatie en effectmeting	Score 1	Score 2	Score 3	Score 4	Score 5
A Er is een rapportagesysteem voor het verloop, de resultaten en de adviezen voor vervolg	☐ Niet	☐	☐ Alleen bijzonderheden	☐	☐ Goede rapportage m.b.t. resultaten per cliënt
B Evaluaties van tevredenheid van cliënt en trainer worden verzameld (procesevaluatie) en doorgegeven aan de programma coördinator	☐ Niet	☐	☐ Ad hoc, alleen bijzonderheden	☐	☐ Goede procesevaluaties (tevredenheid) trainer en cliënt
C Optioneel: er worden resultaatmetingen uitgevoerd	☐ Niet	☐	☐ Soms	☐	☐ Standaard
D Essentiële feedback over de werkzaamheid van het WWJK programma wordt gedeeld met de programma-coördinator, die het doorgeeft aan de module-ontwikkelaars	☐ Niet	☐	☐ Ad hoc, alleen bijzonderheden.	☐ Goede lijnen intern niet extern	☐ Goede lijnen intern en extern die benut worden

Informatie voor aspirant trainers

Wie kan welke materialen gebruiken?

De samenvattende WWJK kaarten kunnen door iedereen gebruikt worden bij het uitleg geven over (het omgaan met) een LVB. De medewerker die WWJK op die manier inzet wordt niet beschouwd als een 'trainer'.

Het geven van de module WWJK stelt eisen aan de trainer. Deze eisen gelden zowel bij de online module als bij de papieren werkboeken. Het verschil met de aanpak bij de kaarten is dat een training langer duurt, een systematische opbouw kent en dieper ingaat op de beleving van de cliënt.

BIJLAGE 4 - Scholing Weet wat je kan (WWJK)

Wie kan een WWJK training geven?

Aan een trainer worden voorafgaand aan de scholing de volgende eisen gesteld:

Opleiding: je hebt een afgeronde HBO- of universitaire opleiding op het gebied van hulpverlening.

Werkervaring: je hebt minimaal zes maanden werkervaring met mensen met een LVB, je bent bekend met hun manier van informatie verwerken en bedreven in gespreksvoering over persoonlijke onderwerpen.

Vaardigheden: je kunt directief optreden, je beschikt over sensitiviteit en over improvisatievermogen en je bent in staat emoties te kanaliseren. Indien van toepassing kun je een groep aansturen en/of in gesprek gaan met naasten.

Uitgangspunten scholing

- De uitvoering van WWJK is niet heel moeilijk maar een trainer moet weten wat hij doet, waar valkuilen liggen en hoe hij daar uit kan blijven.
- De impact van de module kan groot zijn en de cliënt heeft recht op een verantwoord aanbod.
- Tegelijkertijd moet dat aanbod laagdrempelig zijn, niet te 'zwaar' worden neergezet en geen maandenlange wachttijd vergen.
- Met scholing komen de trainers goed beslagen ten ijs en wordt de programma-integriteit gewaarborgd. Verder bevordert groepsgewijze scholing de uitwisseling van ervaringen naderhand.
- De hoeveelheid scholing is afhankelijk van opleiding en ervaring van de aspirant trainers: zelfstudie is voor iedereen vereist, voor de workshop is vrijstelling mogelijk.
- Voor zelfstudie is een instructiefilm beschikbaar.
- Het workshopprogramma is gericht op ervaren en op oefenen van trainersvaardigheden.
- Tijdens het uitvoeren van de training geeft de trainershandleiding de benodigde handvatten.

Eindtermen scholing

- A. De deelnemer heeft inzicht in het theoretisch kader en in het belang van de module voor de LVB cliënt (handboek en trainershandleiding).
- B. De deelnemer kent de kern en de boodschap van de module, en daarmee de kaders waarbinnen hij de module op maat kan maken (instructiefilm).
- C. De deelnemer is op grond van eigen ervaring sensitief voor de impact die het bespreken van een LVB op de cliënt kan hebben (ervaringsoefening in de workshop).
- D. De deelnemer heeft door oefening de basisvaardigheid om de module te geven (workshop vaardigheidsoefening).

NB pas bij het werken met cliënten zal de echte vaardigheid ontstaan.

- E. De deelnemer onderkent de mogelijke valkuilen en heeft handvatten om het verwerkingsproces bij de cliënt in goede banen te leiden (workshop vaardigheidsoefening).

Trainersworkshop WWJK 'het zal je gezegd worden...'

Opzet:

Een workshop vraagt minimaal 6 uur voor een groep van 8 aspirant trainers die bekend zijn met de doelgroep en die zich goed hebben voorbereid. Bij meer dan 8 aspirant trainers krijgt niet iedereen de gelegenheid om met de trainersvaardigheden te oefenen. De workshopleiders kunnen dat oplossen door de groep voor het oefenen te splitsen. Afhankelijk van het aantal aspirant trainers, hun werkervaring en voorkennis kan het programma uitgebreid worden met informatie over de module of kennisoverdracht over een LVB.

Workshopleiders

Het programma is intensief. Het begeleiden van de workshop wordt daarom bij voorkeur door twee workshopleiders gedaan. Zij moeten goed bekend zijn met de methode WWJK vanuit de theorie én de praktijk.

Verder moeten zij beschikken over didactische vaardigheden. Met name moeten zij in staat zijn om op directe wijze rollenspelen op te zetten en daarbij feedback te geven.

Draaiboek workshop 'het zal je gezegd worden'

Materialen voor de workshop

Deze materialen zijn niet vrij beschikbaar.

Een workshopleider kan ze na overleg in een informatiemap ontvangen.

- Powerpoint
- LUB oefening (inhoud moet geheim blijven)
- Oefenopdrachten en leerpunten voor rollenspelen

Tijd	Onderdeel	Materialen
10.00	Welkom , trainers stellen zich voor Kort rondje: naam, werkplek, functie, interesse voor en ervaring met het geven van een training Inleiding, doelen en programma	Dia's
10.15	Vragen n.a.v. zelfstudie en/of ervaringen	
	Intro WWJK en kanttekeningen vooraf	Dia's
10.30	LUB oefening + nabespreking	Dia's LUB oefening
11.15	Koffiepauze	
11.30	Materialen WWJK: uitleg en demonstratie Oefenen met de online module	Dia's Werkboeken Accountgegevens Kaarten
12.15	Uitleg trainersvaardigheden en rollenspelen	Dia's
12.30	Lunch pauze	
13.15	Rollenspelen aan de hand van sessie 3 Trainersvaardigheden: <ul style="list-style-type: none">- Responsiviteit- Directiviteit- Validatie- Transferbevordering	Dia's Opdrachten Sessie 3 Leerpuntenblad
14.30	Theepauze	
14.45	Vervolg rollenspelen	
15.15	Implementatievraagstukken (op maat)	Dia's
15.45	Vervolgafspraken, evaluatie en afronding	
16.00	Einde	

BIJLAGE 5 - Onderlinge procesevaluatie door trainers

Evaluatievragen voor procesevaluatie na afloop van WWJK traject

Naam trainer:

Organisatie:

Datum:

1. **Deelnemer(s)** m/v leeftijd (initialen, geen namen)

- -
- -
- -
- -
- -

2. **Trainer(s)**

1 trainer 2 trainers

trainer + cotrainer

2^e trainer voor naasten

Anders namelijk:

3. Was er een cliënt of een naaste die de **Nederlandse taal** slecht beheerst? Ja/nee
Wat voor invloed had dat op de module?

4. **Hoeveel bijeenkomsten** zijn er geweest?

5. **Hoelang** duurde een bijeenkomst gemiddeld?

6. Is er sprake geweest van **no show of drop-out**?

7. Zijn er **naasten** bij het traject betrokken?
Zo ja, op welke wijze?

8. Zijn er **begeleiders** bij het traject betrokken?
Zo ja omschrijf hun rol.

9. Welke vorm van aanbieden heb je gebruikt?

Papieren module

online module

combinatie papier en online

10. Welke sessies zijn behandeld? 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Eventueel: op grond waarvan werd een selectie gemaakt?

11. Evaluatieve vragen

Vragen	Helemaal niet	Bijna niet	Ten dele	Groten-deels	Helemaal
Was je door de scholing goed voorbereid?					
Is het gelukt in gesprek te komen met de cliënt over LVB?					
Verliepen de sessies in een goede sfeer?					
Was de module zinvol voor de cliënt(en)?					
Was de module zinvol voor de naaste(n)?					
Zijn de in het MDT/zorgplan gestelde doelen bereikt?					

Toelichting

12. Welke onderdelen liepen goed?

13. Welke onderdelen liepen niet goed?

14. Heb je suggesties voor verbetering?

15. Overige opmerkingen

BIJLAGE 6 - Evaluatie door de cliënt

(naam niet nodig)

Man/vrouw

Leeftijd

Datum

Wat vind ik van de hele module? (sessie 9) Kruis de smiley aan die er het beste bij past.

						

Wat vond ik van de sessies? (terug halen uit werkboek sessie 2 t/m 8)

Sessie 2

Sessie 3

Sessie 4

Sessie 5

Sessie 6

Sessie 7

Sessie 8

